

Wnioskowanie Statystyczne - Ćwiczenia

Michał Marosz

Monday, February 23, 2015

Zadanie 1

Załaduj do R dane udostępnione na poprzednich zajęciach i wyświetl podstawowe informacje o zawartych tam danych

```
setwd("D://!CLIMATE/Pulpit")
dane=read.table("dane.txt", header=T)
attach(dane)
summary(dane)
```

```
##           ROK           A           B           C
## Min.      :1951   Min.      : 2.600   Min.      : 4.000   Min.      : 1.700
## 1st Qu.:1976   1st Qu.: 6.100   1st Qu.: 7.400   1st Qu.: 4.775
## Median :2000   Median : 6.700   Median : 8.100   Median : 5.800
## Mean     :2000   Mean     : 6.869   Mean     : 8.207   Mean     : 5.862
## 3rd Qu.:2025   3rd Qu.: 7.825   3rd Qu.: 9.200   3rd Qu.: 6.925
## Max.     :2050   Max.     :11.300   Max.     :12.600   Max.     :10.300
##           D
## Min.      :3.700
## 1st Qu.:5.700
## Median :6.400
## Mean     :6.323
## 3rd Qu.:6.925
## Max.     :8.500
```

Zastosowanie funkcji `attach` pozwala na odnoszenie się bezpośrednio do zmiennych wczytanych z nagłówka (np. `A`) zamiast wpisywania `dane$A`. Przypominam, że ten poprzez ten sposób ładowania danych obiekt `dane` jest ramką danych (`dataframe`). Można to zweryfikować następującą komendą:

```
is.data.frame(dane)
```

```
## [1] TRUE
```

Zadanie 2

Zapoznaj się z podstawowymi charakterystykami statystycznymi dostępnymi w R a wymienionymi w [skrypcie Łukasza Komsty](#).

Dokonaj obliczenia dla zmiennej **B**. Poniżej podano przykładowe ich zastosowanie dla zmiennej **A**.

`max` — maksymalna wartość z wektora

```
max(A)
```

```
## [1] 11.3
```

`min` — wartość minimalna

```
min(A)
```

```
## [1] 2.6
```

`mean` — średnia arytmetyczna. Jeśli podamy dodatkowy parametr `trim`, to funkcja policzy średnią po odrzuceniu określonego odsetka wartości skrajnych, np. `mean(x,trim=0.1)` to średnia z `x` po odrzuceniu 10% wartości skrajnych

```
mean(A)
```

```
## [1] 6.869
```

`median` — mediana

```
median(A)
```

```
## [1] 6.7
```

`mad` — medianowe odchylenie bezwzględne (median absolute deviation)

```
mad(A)
```

```
## [1] 1.40847
```

`quantile` — dowolny kwantyl, np. `quantile(A, 0.5)` to mediana z `x`. Poniżej przedstawiono przykładowy sposób określenia kwartyli (1-go, 2-go oraz 3-go). Polecenia w jednej linii ale oddzielone od siebie ; są traktowane osobno.

```
quantile(A, 0.25); quantile(A, 0.5); quantile(A, 0.75)
```

```
## 25%  
## 6.1
```

```
## 50%  
## 6.7
```

```
## 75%  
## 7.825
```

`sd` — odchylenie standardowe `var` — wariancja `length` — długość wektora (liczba elementów)
`sum` — suma elementów wektora `sort` — daje wektor z wartościami uporządkowanymi rosnąco
`which` — daje wektor zawierający indeksy, przy których argument ma wartość TRUE.

Tutaj wypada na chwilę pochylić się nad funkcją `which`. Jest ona niezmiernie użyteczna w analizach, ponieważ pozwala w łatwy sposób pracować na podzbiorach wyznaczanych przez określone warunki (np. na wybranych wieloletniach).

Przykładowo stworzymy następujący wektor `x`.

```
x=c(2, 4, 8, 9, 12, 15, 21)
```

Za pomocą funkcji `which` możemy wybrać np. elementy które są większe od 10.

```
which(x>10)
```

```
## [1] 5 6 7
```

Następnie, w połączeniu z indeksowaniem za pomocą `[]` można wykonywać funkcje na tylko na wybranym podzbiorze.

```
mean(x[which(x>10)])
```

```
## [1] 16
```

Rozkłady teoretyczne

beta `dbeta`

binomial `dbinom`.

For the Cauchy distribution see `dcauchy`.

For the chi-squared distribution see `dchisq`.

For the exponential distribution see `dexp`.

For the F distribution see `df`.

For the gamma distribution see `dgamma`.

For the geometric distribution see `dgeom`. (This is also a special case of the negative binomial.)

For the hypergeometric distribution see `dhyper`.

For the log-normal distribution see `dlnorm`.

For the multinomial distribution see `dmultinom`.

For the negative binomial distribution see `dnbinom`.

For the normal distribution see `dnorm`.

For the Poisson distribution see `dpois`.

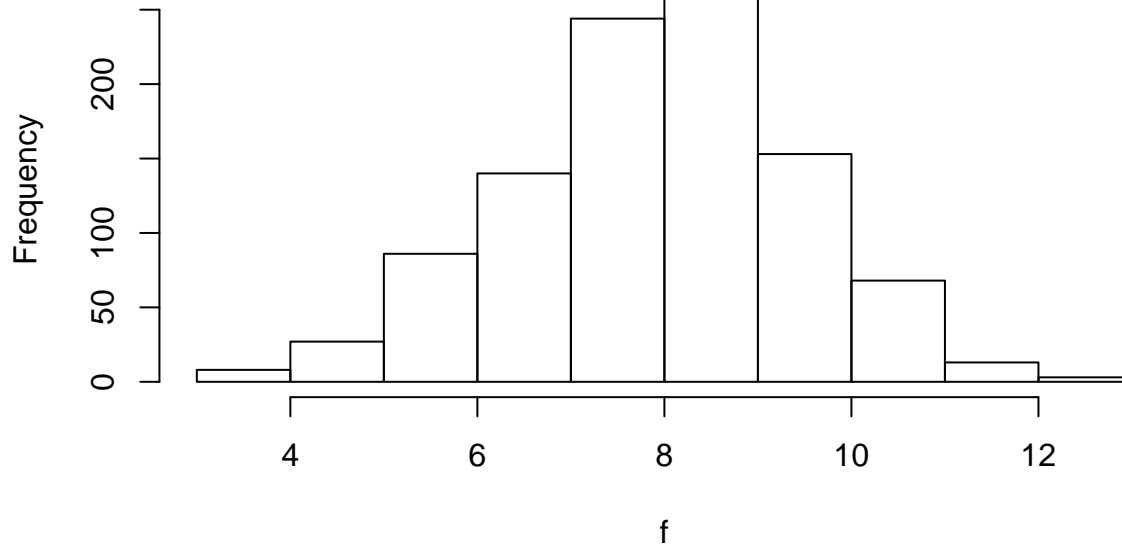
For the Student's t distribution see `dt`.

For the uniform distribution see `dunif`.

For the Weibull distribution see `dweibull`.

```
f=rnorm(1000, 7.9, 1.5)
hist(f)
```

Histogram of f


```
mean(f)
```

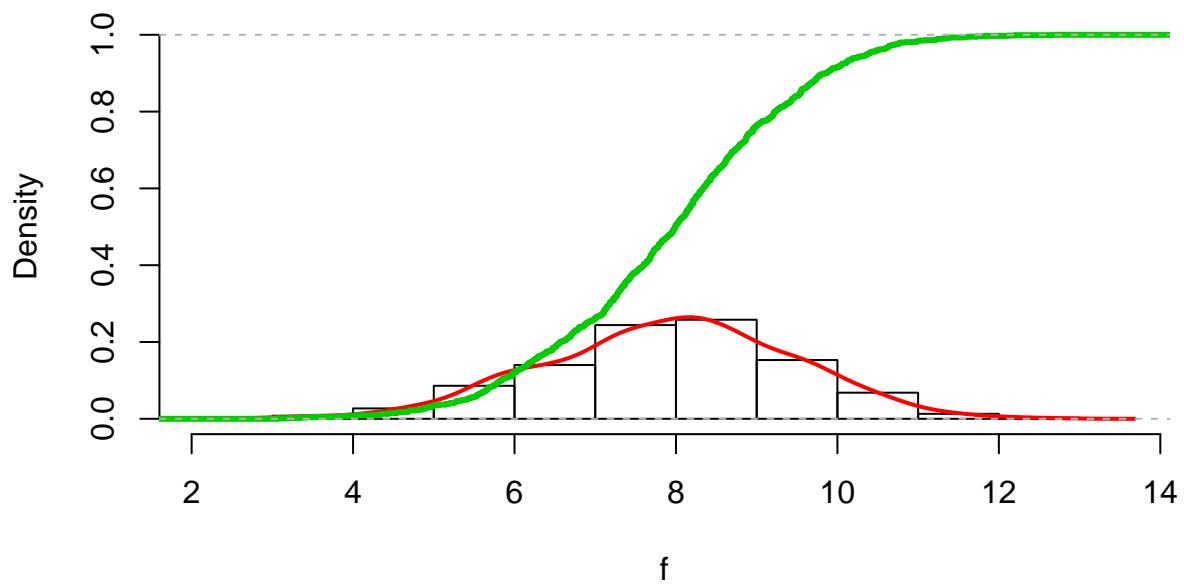
```
## [1] 7.914762
```

```
sd(f)
```

```
## [1] 1.537669
```

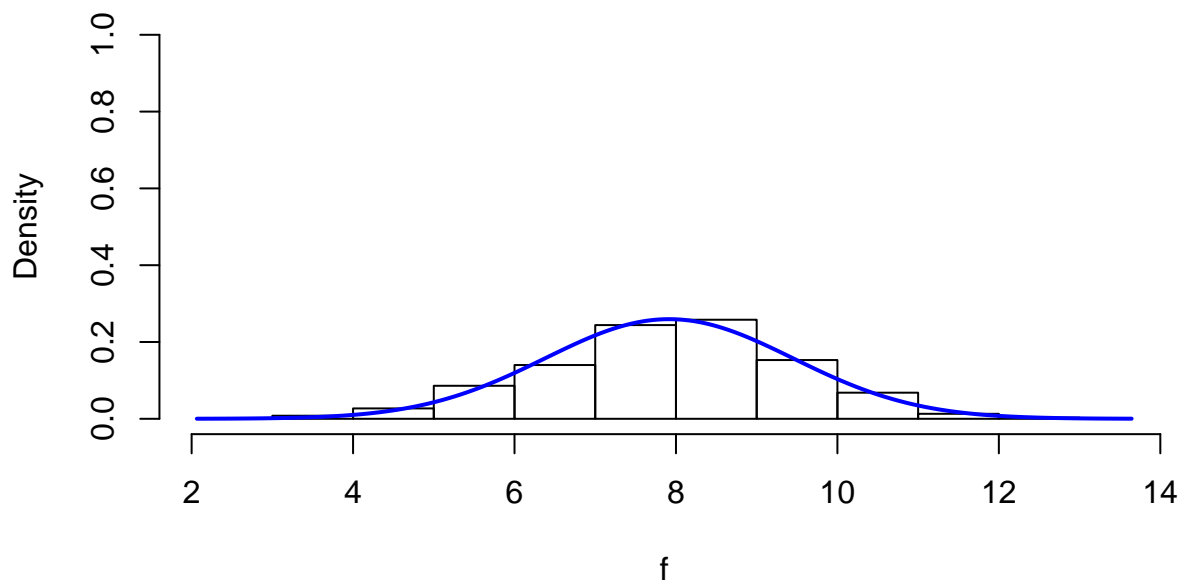
Dystrybuanta empiryczna

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), ylim=c(0,1))  
lines(density(f), col=2, lwd=2)  
lines(ecdf(f), col=3, lwd=3)
```


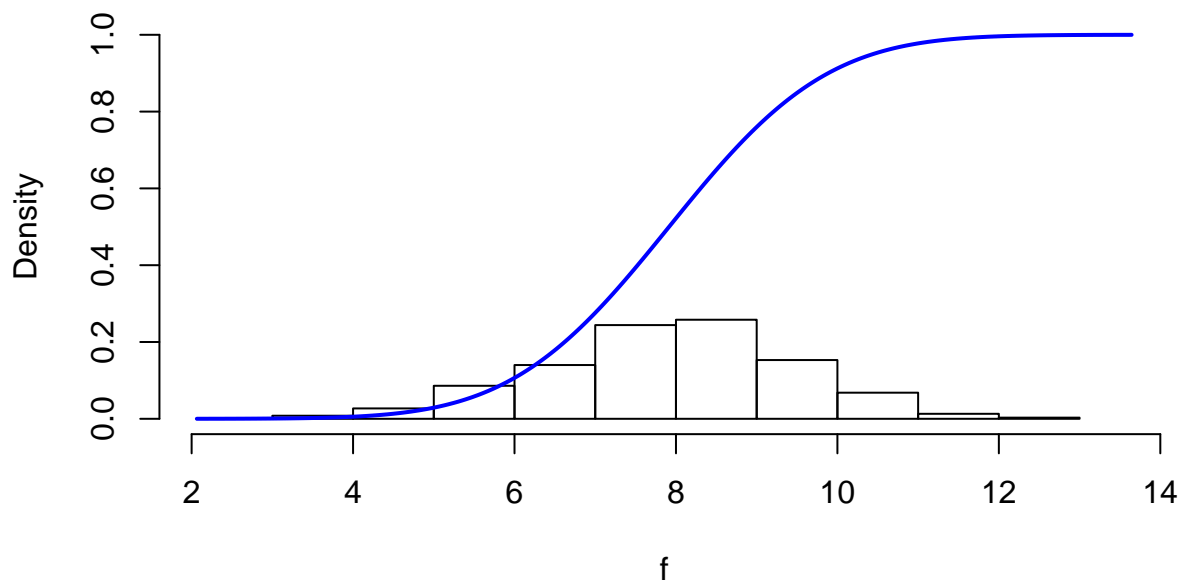
Kreślenie rozkładu teoretycznego

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), ylim=c(0,1))  
x=seq(min(f)-1, max(f)+1, 0.01)  
lines(x, dnorm(x,mean(f), sd(f)), col=4, lwd=2)
```


Kreślenie dystrybuanty teoretycznej na podstawie oszacowanych parametrów rozkładu

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), ylim=c(0,1))
x=seq(min(f)-1, max(f)+1, 0.01)
lines(x, pnorm(x,mean(f), sd(f)), col=4, lwd=2)
```

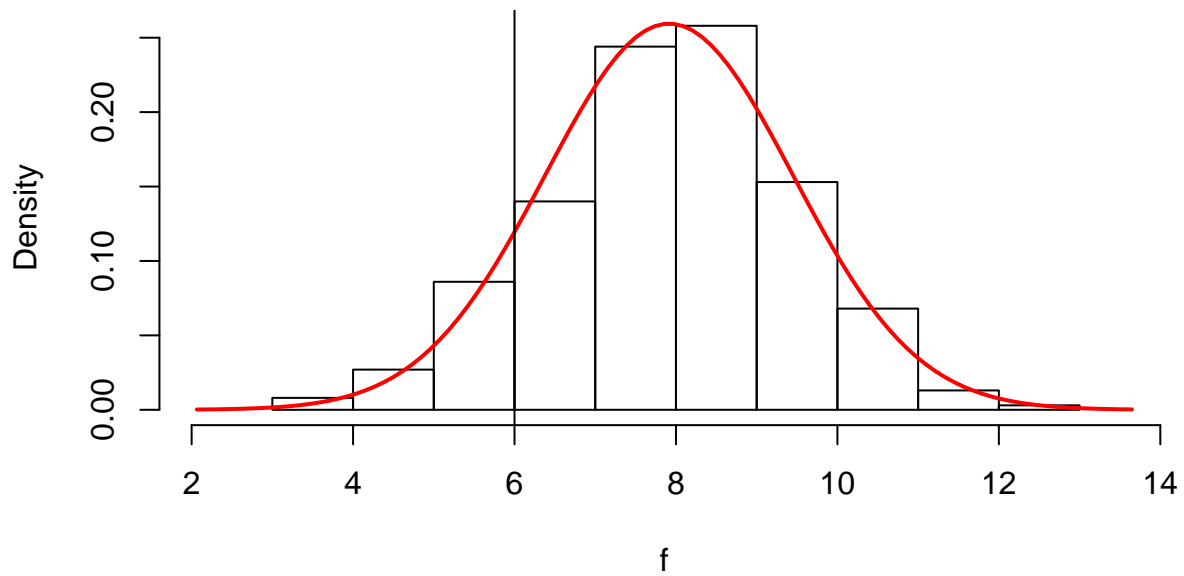

Załóżmy, że chcemy sprawdzić jaki odsetek przypadków w rozkładzie normalnym opisanym parametrami zmiennej f będzie mniejszy od 6

```
pnorm(6, mean(f), sd(f))
```

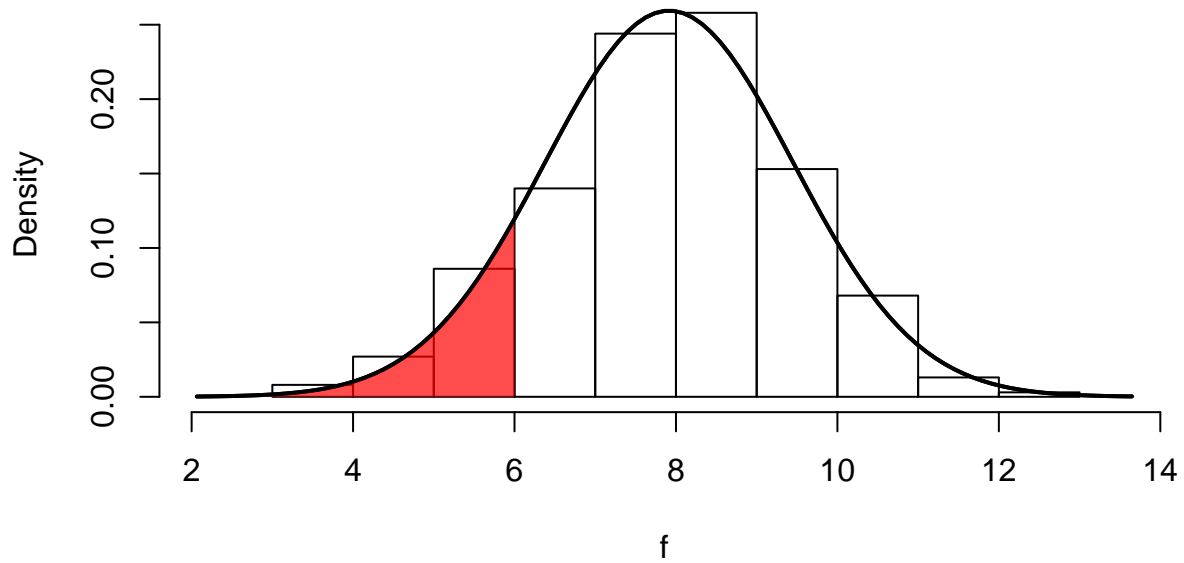
```
## [1] 0.1065223
```

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), )
curve(dnorm(x,mean(f), sd(f)), add=T, col=2, lwd=2)
abline(v=6)
```

Ładniej graficznie wygląda to tak:

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), )
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
x <- seq(min(f)-1, 6, len = 100)
y <- dnorm(x, mean(f), sd(f))
polygon(c(x[1], x, x[100]), c(0, y, 0), col = rgb(1,0,0,0.7), border = NA)
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
```

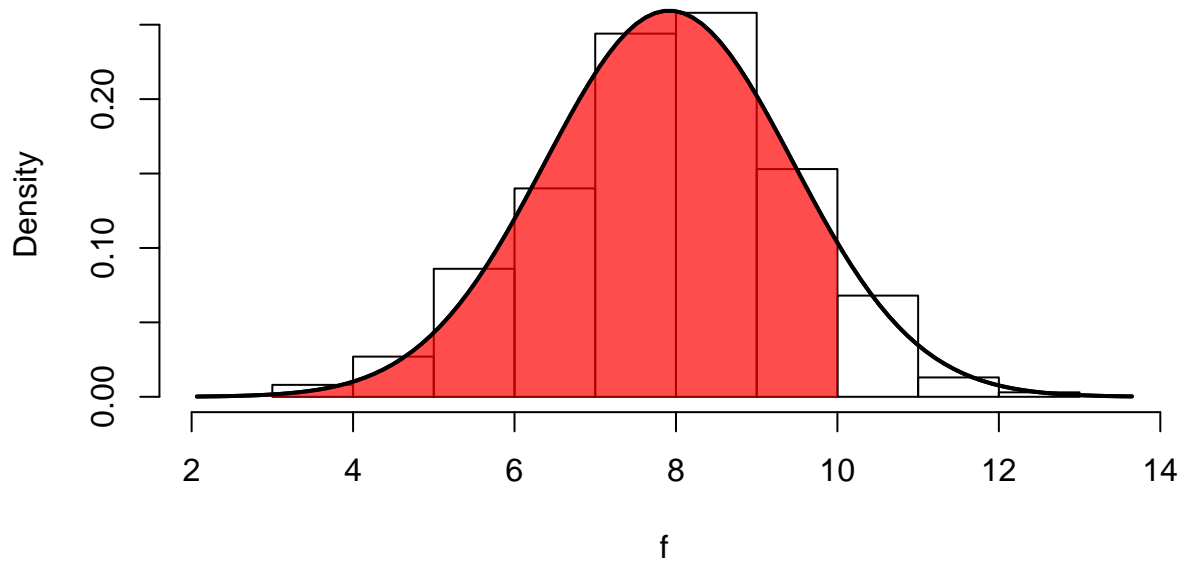

Lub od 10

```
pnorm(10, mean(f), sd(f))
```

```
## [1] 0.9124669
```

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), )
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
x <- seq(min(f)-1, 10, len = 100)
y <- dnorm(x, mean(f), sd(f))
polygon(c(x[1], x, x[100]), c(0, y, 0), col = rgb(1,0,0,0.7), border = NA)
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
```

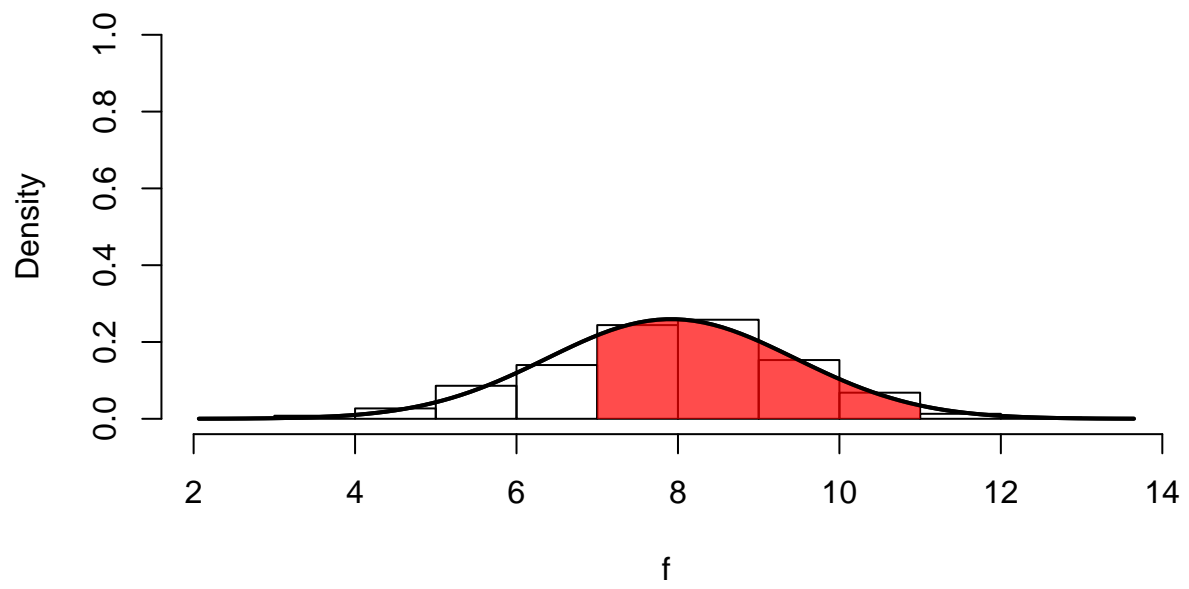

Lub między 7 a 11

```
pnorm(11, mean(f), sd(f))-pnorm(7, mean(f), sd(f))
```

```
## [1] 0.7016408
```

```
hist(f, prob=T, main="", xlim=c(min(f)-1, max(f)+1), ylim=c(0,1))
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
x <- seq(7, 11, len = 100)
y <- dnorm(x, mean(f), sd(f))
polygon(c(x[1], x, x[100]), c(0, y, 0), col = rgb(1,0,0,0.7), border = NA)
curve(dnorm(x, mean(f), sd(f)), add=T, lwd=2)
```


Rozkłady dla zmiennych ciągłych

Rozkład Normalny

Rozkład Weibull'a

Rozkład Gamma

Rozkład χ^2

Rozkład F-Snedecora

Rozkłady dla zmiennych dyskretnych

Rozkład dwumianowy

Rozkład Poisson'a

Rozkład normalny - zadania

Wykonaj poniższe zadania korzystając z R i wbudowanych dystrybuant teoretycznych.

Praktyczne korzystanie z rozkładów teoretycznych (na przykładzie normalnego bo w przypadku innych rozkładów należy sprawdzić ich parametry)

`dnorm(x, mean = 0, sd = 1, log = FALSE)` - funkcja gęstości prawdopodobieństwa

`pnorm(q, mean = 0, sd = 1, lower.tail = TRUE, log.p = FALSE)` - dystrybuanta

`qnorm(p, mean = 0, sd = 1, lower.tail = TRUE, log.p = FALSE)` - wartość kwantyla na podstawie prawdopodobieństwa

`rnorm(n, mean = 0, sd = 1)` - generowanie liczb losowych o określonym rozkładzie teoretycznym

`x`, `q` - kwantyle

`p` - prawdopodobieństwo

`n` - liczba obserwacji

`mean` - średnia

`sd` - odchylenie standardowe

`lower.tail` - wartość logiczna; jeżeli TRUE (default), obliczane jest prawdopodobieństwo z dolnego "ogona rozkładu".

Dopasowywanie parametrów rozkładu - tutaj na przykładzie rozkładu normalnego

```
#install.packages("fitdistrplus")
library("fitdistrplus", lib.loc="~/R/win-library/3.1")
f=rnorm(1000, 7.9, 1.5)
fitnorm=fitdist(f, distr="norm", method="mle")
fitnorm
```

```
## Fitting of the distribution ' norm ' by maximum likelihood
## Parameters:
##      estimate Std. Error
## mean 7.935008 0.04650485
## sd   1.470612 0.03288382
```

Gdybyśmy potrzebowali konkretnych wartości do dalszych obliczeń

```
fitnorm$estimate
```

```
##      mean      sd
## 7.935008 1.470612
```

```
as.numeric(fitnorm$estimate)
```

```
## [1] 7.935008 1.470612
```

```
as.numeric(fitnorm$estimate[1])
```

```
## [1] 7.935008
```

```
as.numeric(fitnorm$estimate[2])
```

```
## [1] 1.470612
```

Zadanie 3

Poszukaj w pomocy R informacji odnośnie rozkładu Weibulla, sprawdź jakie parametry musisz estymować następnie wczytaj do R dane odnośnie prędkości wiatru. Wykreśl histogram i dystrybuantę empiryczną rozkładu a następnie dopasuj rozkład teoretyczny. Wykonaj wykres.

Odpowiedz na pytanie a) jakie jest prawdopodobieństwo że prędkość wiatru przekroczy $20ms^{-1}$ b) prędkość wiatru będzie miała wartość między 10 a $20ms^{-1}$

Zadanie 4

Wykonaj następujące zadania

I.

- 1) Zmienna losowa Z ma $\mu =$ oraz $\sigma =$.
- 2) $P(0 < z < 1.53) =$
- 3) $P(z > -2.18) =$
- 4) Określ wartość z_o , takie że $P(-z_o < z < z_o) = 0.92$.
- 5) Określ wartość z_o , takie że $P(z < z_o) = 0.3015$.

II. Zmienna losowa X ma rozkład normalny ze średnią 80 I odchyleniem standardowym 12

- 1) Jakie jest prawdopodobieństwo, że wartość zmiennej X będzie między 65 i 95?
- 2) Jakie jest prawdopodobieństwo, że wartość losowo wybranej zmiennej X będzie mniejsza od 74?

III. Zmienna losowa X ma rozkład normalny ze średnią 65 I odchyleniem standardowym 15.

Określ x_0 takie że $P(x > x_0) = .6738$.

IV. Wyniki testu mają rozkład normalny ze średnią 400 i odchyleniem standardowym 45

- 1) Jaki odsetek osób podchodzących do egzaminu będzie miała wynik 310 lub wyższy?
- 2) Jaki odsetek osób podchodzących do egzaminu będzie miało wynik między 445 a 490?

V. Opracowano test, którego zadaniem było zmierzenie poziomu motywacji w liceum. Wyniki poziomu motywacji mają rozkład normalny ze średnią 25 i odchyleniem standardowym 6. Im wyższa wartość tym większa motywacja.

- 1) Jaki odsetek uczniów biorących udział w badaniu będzie miał wynik poniżej 10?
- 2) Jan usłyszał, że 35% uczniów ma większą motywację niż on. Jaki jest poziom motywacji Jana?

VI. Rozkład Poisson'a

- 1) Jeżeli 3% żarówek produkowanych przez fabrykę jest uszkodzonych, określ prawdopodobieństwo że w próbie 100 żarówek dokładnie 5 jest uszkodzonych ($e^{-3} = 0.0498$).
- 2) Wiadomo na podstawie przeszłych doświadczeń, że w fabryce zdarzają się średnio 4 wypadki na miesiąc. Oblicz prawdopodobieństwo, że w miesiącu będą mniej niż 3 wypadki.

VII. Dwumianowy

- 1) Rzucamy jednocześnie ośmioma monetami. Jakie jest prawdopodobieństwo wyrzucenia co najmniej sześciu orłów
- 2) Rzucamy dwiema kośćmi do gry 5 razy. Wyrzucenie takiej samej liczby oczek jest uznawane za sukces. Określ prawdopodobieństwo dwóch sukcesów.
- 3) Prawdopodobieństwo, że student ukończy szkołę wyższą wynosi 0,5. Określ prawdopodobieństwo, że z 7 studentów (i) żaden nie ukończy (ii) jeden ukończy (iii) przynajmniej jeden ukończy studia
- 4) Równocześnie rzucamy dziesięcioma monetami. Określ prawdopodobieństwo, że otrzymamy:

a. Przynajmniej 7 orłów

b. Dokładnie 7 orłów

c. Co najwyżej 7 orłów

5) Podczas wojny średnio 2 z 10 statków tonęło w trakcie konwoju. Jakie jest prawdopodobieństwo, że przynajmniej 4 z 5 statków bezpiecznie dopłynę do portu przeznaczenia.